

Dr. Vida Sándor*

HOGYAN KELL AZ ÁRUKAT MEGHATÁROZNI A VÉDJEGBEJELENTÉSBEN? AZ EU BÍRÓSÁGÁNAK ÍTÉLETE

A védjegyoltalom körét a lajstromba bejegyzett áruk határozzák meg. Ez a meghatározás alapvetően a védjegy bejelentésekor dől el, azt követően az árujegyzéket legfeljebb csak szűkíteni lehet.

Az áruk és szolgáltatások nemzetközi osztályozásáról szóló Nizzai Megállapodás – amelyhez az EU valamennyi tagállama csatlakozott – négy fő elemből áll: azoknak az elveknek a meghatározása, amelyek alapján az árukat és szolgáltatásokat osztályozzák, az áruk és szolgáltatások betűrendes jegyzéke, az egyes áruosztályok fejezetcímei, amelyek tartalmazzák a fejezetbe tartozó legjellegzetesebb árukat, a fejezetcímek magyarázata. A Nizzai Osztályozás ez idő szerint 34 áru- és 11 szolgáltatási osztályt tartalmaz.

Az olyan védjegybejelentéseknél, ahol a bejelentő az árujegyzékben a fejezetcímeket jelöli meg, az EU tagállamaiban alapvetően kétfajta módszert követnek amint az mintegy száz esztendő gyakorlatában kialakult: egy viszonylag engedékenyebb módszert (például a francia, német, magyar stb.), amely a fejezetcímekben nem szereplő, de az adott osztályba tartozó árukat, szolgáltatásokat figyelmen kívül hagyva vizsgálja a bejelentett megjelölés lajstromképességét, valamint a szigorúbb módszert (például a brit), amely a fejezetcímekben szereplő áruk, szolgáltatások bejelentése esetén az ezek között ugyan nem szereplő, de az adott áruosztályba tartozó árukra, szolgáltatásokra tekintettel is vizsgálja a bejelentett megjelölés lajstromképességét.

A közösségi védjegy létrehozását követően ez a különbség feltehetőleg gondot okozott a különböző tagállamokból érkező, egymástól eltérő gyakorlathoz szokott védjegyjogi elbírálóknak, s így a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH, Office for Harmonization in the Internal Market) akkori elnöke „belső utasításban” (*Communication*) intézkedett az egységes gyakorlat érdekében. Ebben nyíltan állást foglalt az „engedékeny” módszer mellett, s többek között azt mondta, hogy „a BPHH az Európai Unió és harmadik országok egyes nemzeti hivatalainak egyes fejezetcímekre és egyes általános meghatározásokra vonatkozó gyakorlatával ellentétben nem ellenzi az osztályok általános meghatározásainak vagy fejezetcímeinek használatát amiatt, hogy azok túlságosan homályosak és bizonytalanok.”

Ez az állásfoglalás feltehetőleg (V. S.) azt eredményezte, hogy egyes brit bejelentők, nemzeti védjegybejelentés helyett közösségi védjegybejelentést nyújtottak be (aminek persze egyéb előnyei is voltak).

* jogtanácsos, Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda.

További feltételezésem, hogy ez a körülmény indíthatta a Brit Szabadalmi Ügyvivők Kamaráját (*Chartered Institute of Patent Attorneys*) hogy egy „próbapert” indítson – hasonlóan a nyelvhasználat ügyében annak idején holland kezdeményezésre lezajlott próbaperhez.¹ Ez esetben ugyancsak egy „próbabejelentés”-sel indult az ügy, nevezetesen az IP TRANSLATOR (magyarul: iparjogvédelmi fordító) védjegy bejelentésével a 41. szolgáltatási osztályban, fejezetcím megjelölésével. Ennek az osztálynak a fejezetcíme: „Nevelés, szakmai képzés, szórakozás, sport vagy kulturális tevékenység”. A 41. osztályba tartoznak ugyanakkor a fordítási szolgáltatások is. A Brit Védjegy hivatal (*Registrar*) a bejelentést azzal utasította el, hogy a megjelölés nem megkülönböztető, továbbá leíró, mivel a 41. osztály felöleli a fordításokat is.

A bejelentő megtámadta az elutasító határozatot, s a vita eldöntésére felkért személy (*appointed person*), akinek státusa a választott bíróéhoz hasonló, az eljárást felfüggesztette, s az EU Bíróságához az alábbi kérdéseket intézte.

A védjegy jogi irányelv alkalmazásában:

„1. Szükséges-e a védjegybejelentés hatálya alá tartozó különböző áruk vagy szolgáltatások sajátos fokú egyértelműséggel és pontossággal történő meghatározása, és ha igen, milyen sajátos fokú egyértelműséggel és pontossággal?

2. Megengedhető-e a (Nizzai Osztályozás) fejezetcímek általános kifejezéseinek használata a védjegybejelentés hatálya alá tartozó különböző áruk vagy szolgáltatások meghatározása céljából?

3. Szükséges vagy megengedhető-e a (Nizzai Osztályozás) fejezetcímek általános kifejezéseinek ilyen használatát a közösségi védjegybejelentések és lajstromozások során az osztályok fejezetcímeinek az árujegyzékben történő használatáról szóló 4/03. sz. közleménnyel (2003. június 16.) összhangban értelmezni?”

A feltett kérdések közül alighanem a 3. lehetett a „vörös posztó”, amely a BPHH közel tízéves gyakorlatát kérdőjelezte meg. Ezért nem is meglepő, hogy a BPHH még az ügy tárgyalását is ellenezte azzal, hogy a kérdésfeltevés mesterkélt (*artificial*). Ezzel szemben az EU tíz tagállamának kormánya észrevételt nyújtott be, s minthogy a brit lajstromozási eljárást a felfüggesztés megakasztotta, az EU Bírósága kénytelen volt az ügyet érdemben tárgyalni.

Perösszefoglaló²

Y. Bot főtanácsnok persze kénytelen volt abból kiindulni, hogy sem a védjegy jogi irányelv,³ sem a KVR⁴ nem említi az áruosztályozást.

¹ C-360/01 ügyszám; vö. dr. Király István: Bábel virágzása és hanyatlása: az EK jogának hatása a nyelvekre. In: Boytha György Emlékkönyv, Budapest, 2004, p. 159; dr. Vida Sándor: Az Európai Bíróság védjegy jogi gyakorlata 2. köt. Miskolc, 2010, p. 372.

² C-307/10 ügyszám.

³ 89/104 EK sz. irányelv (újra kodifikálva a 2008/95 EK sz. irányelvvel).

⁴ 40/94 EK sz. rendelet a közösségi védjegyről (újra kodifikálva a 207/2009 EK sz. rendelettel).

Ennek ellenére meglepő részletességgel tárgyalja a felvetett kérdéseket, perösszefoglalója a közösségi védjegy jog olyan elvi kérdéseit világítja meg, amelyek ehelyütt történő kivonatos ismertetését célszerűnek tartom.

Nevezetesen:

A) Előzetes megjegyzések

Először is a védjegy jogi irányelv (4) preambulumbekzdése kimondja, hogy a tagállami jogszabályok közelítése „a nemzeti jogszabályok azon rendelkezéseire korlátozódik, amelyek a legközvetlenebb hatást gyakorolják a belső piac működésére”. Az irányelv célja tehát harmonizálni a terület alapvető anyagi jogi szabályait, amelyek között szerepelnek azok, amelyek lehetővé teszik egy védjegy oltalom terjedelmének meghatározását (perösszefoglaló, 34. pont).

Ezenkívül a védjegy jogi irányelv (8) preambulumbekzdésében szerepel, hogy a „[tagállami jogszabályok] közelítésével elérni kívánt célkitűzések megvalósítása megkívánja, hogy a lajstromozott védjegy megszerzésének és a védjegy oltalom fenntartásának feltételei valamennyi tagállamban általában azonosak legyenek”. Márpedig az áruk és szolgáltatások meghatározására vonatkozó követelmények a védjegy által biztosított jogok megszerzésének anyagi jogi feltételét képezik (perösszefoglaló, 35. pont).

Végül a védjegy jogi irányelv (10) preambulumbekzdése kimondja, hogy „az áruk szabad mozgásának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának elősegítése érdekében alapvető annak biztosítása, hogy a lajstromozott védjegyek valamennyi tagállam jogrendszerében azonos oltalmat élvezzenek”. Márpedig a védjegy oltalmát lényegében a lajstromozása biztosítja. Következésképpen az Unió területének egészére kiterjedő egységes védjegy oltalom kizárja a változó lajstromozási feltételeket, és az áruk vagy szolgáltatások meghatározására vonatkozó nemzeti jogszabályok harmonizációját követeli meg (perösszefoglaló, 36. pont).

Másodszor, nélkülözhetetlen az áruk vagy szolgáltatások meghatározására vonatkozó közös megközelítés kialakítása aszerint, hogy a kérelem egy nemzeti védjegy vagy egy közös védjegy lajstromozására vonatkozik (perösszefoglaló, 37. pont).

A közösségi védjegyek rendje szabályok együtteséből álló autonóm és sajátos célokat követő rendszer. Ez nem változtat azonban azon a tényen, hogy a nemzeti védjegyek rendszere és a közösségi védjegy rendszere közös alapelveken nyugszik, amint ez az alapvető célkitűzések és szabályok azonosságában is megnyilvánul. A védjegy meghatározására és megszerzésére vonatkozó, valamint a joghatásait meghatározó szabályok ugyanis lényegében azonosak attól függően, hogy nemzeti vagy közösségi védjegyre vonatkoznak, amint ez a védjegy jogi irányelv 2., 3. és 5–7. cikke szövegének a KVR 4., 7., 9., 12. és 13. cikke szövegével való összehasonlításából kitűnik (perösszefoglaló, 38. pont).

Továbbá, bár a nemzeti védjegyek rendszere és a közösségi védjegy rendszere egymástól független, tény, hogy e két rendszer a védjegy élettartama során kölcsönösen hat egymásra. Ezt számos példa alátámasztja (perösszefoglaló, 39. pont).

Ilyenformán a KVR 16. cikke (1) bekezdésének *a*) pontja értelmében például a közösségi védjegyet úgy kell tekinteni, mint az abban a tagállamban lajstromozott nemzeti védjegyoltalmat, ahol a jogosult székhelye van. Ha e tagállam illetékes hatósága a BPHH értelmezésénél megszorítóbb értelmezést fogad el a védjegy tárgyi hatályát illetően, akkor nyilvánvaló, hogy a védjegyjogosultnak inkább érdekében áll egy közösségi védjegy lajstromozását kérni, mint egy nemzeti védjegyet (perösszefoglaló, 40. pont).

E példák igazolják, hogy nélkülözhetetlen az árujegyzékbe tartozó áruk vagy szolgáltatások meghatározására vonatkozó – mind a nemzeti hivatalok, mind a BPHH által alkalmazandó – egységes megközelítés kialakítása. Ennek hiányában az uniós védjegy-lajstromozási rendszer a következtelenségek folytán nagyfokú jogbizonytalanságot szenvedne el, és ösztönözné a forum shoppingot is. Főként ezen aggályokra válaszul jelezte az EU Bizottsága a tárgyalás során, hogy nemsokára megkezdik az irányelv és a KVR felülvizsgálatát (perösszefoglaló, 42. pont).

E körülmények összességére tekintettel következésképpen azt javaslom az EU Bíróságnak – mondja a főtanácsnok –, hogy fogadjon el egységes értelmezést az áruk vagy szolgáltatások meghatározására vonatkozó követelmények tekintetében attól függően, hogy a kérelem nemzeti vagy közösségi védjegy lajstromozására vonatkozik, és e célból a KVR-ben előírt szabályokat vegye kiindulópontnak (perösszefoglaló, 43. pont).

B) Az áruk vagy szolgáltatások védjegybejelentésben történő meghatározásáról

Első kérdésével az azt előterjesztő bíróság lényegében azt firtatja hogy a védjegyjogi irányelv értelmében a bejelentőnek egyértelműen és pontosan meg kell-e határoznia azokat az árukat vagy szolgáltatásokat, amelyek tekintetében oltalmat igényel, és ha igen, milyen legyen a szükséges egyértelműség és pontosság foka (perösszefoglaló, 44. pont).

A közösségi védjegybejelentésben szereplő áruk vagy szolgáltatások meghatározását nem szabad összetéveszteni azok osztályozásával. Az áruk vagy szolgáltatások meghatározására kizárólag a KVR 26. cikke (1) bekezdésének *c*) pontja és a végrehajtási rendelet 2. szabályának (2) bekezdése irányadó. E rendelkezések értelmében a bejelentőnek össze kell állítania az áruk és szolgáltatások jegyzékét, amelynek lehetővé kell tennie azt, hogy egyértelműen meg lehessen állapítani az áruk és szolgáltatások jellegét (perösszefoglaló, 46. pont).

Semmi sem utal arra, hogy a bejelentőnek a Nizzai Osztályozás fejezetcímeinek kifejezéseit kell alkalmaznia. Ez a pontosítás azért fontos, mivel a BPHH elnökének 4/03. sz. közleménye olyan jogi értéket kíván tulajdonítani a Nizzai Osztályozásnak, amellyel az nem rendelkezik (perösszefoglaló, 47. pont).

A közösségi védjegy rendszerében az áruk és szolgáltatások Nizzai Osztályozás szerinti osztályozása kizárólag ügyviteli célokat szolgál. Ez kifejezetten kiténik a KVR 28. cikkének a végrehajtási rendelet 2. szabálya (1) és (4) bekezdésével való együttes értelmezéséből (perösszefoglaló, 49. pont).

A Nizzai Osztályozás tehát lényegében gyakorlati jelentőséggel bír. Megkönnyíti a védjegyek lajstromozását, valamint a korábbi védjegyek kutatását. Mivel ugyanis az áruk és szolgáltatások ugyanúgy vannak osztályozva a Nizzai Megállapodásban részes valamennyi tagállamban, a Nizzai Osztályozás megkönnyíti a védjegybejelentések előkészítését. Továbbá egységes osztályozási rendszer létrehozásával segíti az illetékes hatóságokat, valamint a gazdasági szereplőket az olyan korábbi védjegyek kutatásában, amelyek esetlegesen egy új védjegy lajstromozásának akadályát képezhetik. Végül a végrehajtási rendelet 4. szabálya értelmében a bejelentési díjat azon osztályok száma alapján számolják ki, amelyekbe az érintett áruk vagy szolgáltatások besorolhatók (perösszefoglaló, 50. pont).

Először is a védjegy lajstromozásának biztosítania kell a védjegy lényeges funkcióját, azaz lehetővé kell tennie a fogyasztó vagy a végfelhasználó számára, hogy az összetévesztés lehetősége nélkül megkülönböztesse egy vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait egy másik vállalkozás által kínált áruktól vagy szolgáltatásoktól. Következésképpen az áruknak vagy szolgáltatásoknak meghatározhatóknak kell lenniük (perösszefoglaló, 55. pont).

Másodszor egy védjegyet a specialitás elvének megfelelően kell lajstromozni. Ez az elv megkísérli összeegyeztetni azokat a kizárólagos jogokat, amelyeket egy védjegy a jogosultjának biztosít az áruk szabad mozgásának és a szolgáltatásnyújtás szabadságának elveivel. A védjegy által biztosított jogok egyértelmű meghatározását követeli meg annak érdekében, hogy a kizárólagos jogok a védjegy tényleges funkciójára korlátozódjanak (perösszefoglaló, 56. pont).

Harmadszor, az érintett áruk vagy szolgáltatások leírása ahhoz szükséges, hogy az illetékes hatóságok számára lehetővé tegye a védjegyjogi irányelv 3. cikkében és a KVR 7. cikkében foglalt kizáró okok fennállásának értékelését (perösszefoglaló, 57. pont).

A védjegyjogi irányelv 3. cikke (1) bekezdése *e*) pontjának *i*) alpontja, valamint a KVR 7. cikke (1) bekezdése *e*) pontjának *i*) alpontja értelmében a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölés kizárólag olyan formából áll, amely az áru jellegéből következik. Következésképpen ez az áru leírását vonja maga után (perösszefoglaló, 58. pont).

Ugyanígy, a védjegy árujegyzékében szereplő árukat és szolgáltatásokat szükségszerűen figyelembe kell venni annak meghatározása érdekében, hogy a lajstromozást a védjegyjogi irányelv 4. cikke és a KVR 8. cikke értelmében el kell-e utasítani azon okból, hogy a szóban forgó védjegy azonos egy korábbi védjeggyel, vagy az összetévesztés veszélye fennállna. Így a védjegyjogi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének *a*) pontja és a KVR 8. cikke (1) bekezdésének *a*) pontja értelmében a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölés egy korábbi védjeggyel azonos, és az árujegyzékben

szereplő áruk, illetve szolgáltatások azonosak a korábbi védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal. A védjegyjogi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja és a KVR 8. cikke (1) bekezdésének *b*) pontja értelmében az összetéveszthetőség a védjegyek hasonlósága és az egyes védjegyekkel érintett áruk vagy szolgáltatások hasonlósága közötti kölcsönös függésből következik (perösszefoglaló, 59. pont).

Végül a védjegy oltalma alá tartozó áruk vagy szolgáltatások megjelölésének köszönhető az is, hogy a megszűnés, illetve a törlés végrehajtható, és hogy a nemzeti hivatalok a védjegyjogi irányelv 13. cikke, valamint a BPHH a KVR 51–53. cikke értelmében a védjegy megszűnésének vagy törlésének hatályát azon árukra és szolgáltatásokra korlátozhatják, amelyek tekintetében ezen okok fennállnak (perösszefoglaló, 60. pont).

Negyedszer, a lajstromozásnak mind az uniós jog, mind a nemzeti jogok tekintetében hozzá kell járulnia a jobbiztonsághoz és a gondos ügyintézéshez (perösszefoglaló, 61. pont).

E követelmények két kifejezett célnak felelnek meg. Az első annak lehetővé tétele, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok világosan és pontosan ismerjék a védjegyet képező megjelölés természetét annak érdekében, hogy eljárhassanak a bejelentések előzetes vizsgálatával, valamint a megfelelő és pontos védjegy-lajstrom közzétételével és vezetésével kapcsolatban (perösszefoglaló, 63. pont).

Az EU Bírósága ugyanis megköveteli azt, hogy a nemzeti hivatalok és a BPHH a lajstromozást kizáró okok szigorú, alapos és teljes körű ellenőrzését végezze el oly módon, hogy ne kerüljön sor a védjegyek helytelen lajstromozására. Ily módon a megkülönböztetőképesség fennállása vagy hiánya értékeléséhez az EU Bírósága a védjegybejelentésben szereplő valamennyi árura vagy szolgáltatásra vonatkozó konkrét vizsgálatot követel meg, és ha az illetékes hatóság megtagadja egy védjegy lajstromozását, a határozatot főszabály szerint valamennyi áru vagy szolgáltatás vonatkozásában meg kell indokolnia (perösszefoglaló, 64. pont).

A második célkitűzés annak lehetővé tétele a gazdasági szereplők számára, hogy világosan és pontosan meg tudjanak bizonyosodni aktuális vagy potenciális versenytársaik oltalomban részesülő védjegyeiről vagy az általuk tett bejelentésekről, hogy így a harmadik személyek jogairól érdemi információhoz juthassanak (perösszefoglaló, 65. pont).

E célkitűzéseket nyilvánvalóan nem lehetne elérni, és e követelmények hatékony érvényesülését gátolná az, ha azok az áruk és szolgáltatások, amelyek tekintetében a bejelentő oltalmat igényel, nem lennének egyértelműen meghatározhatók (perösszefoglaló, 67. pont).

Nyilvánvaló, hogy e leírásnak egyértelműnek és pontosnak kell lennie oly módon, hogy az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők pontosan meg tudják határozni az árukat vagy szolgáltatásokat. Ezen egyértelműség és pontosság a természeténél fogva azt feltételezi, hogy az alkalmazott kifejezések világosak és egyértelműek (perösszefoglaló, 69. pont).

E körülmények összességére tekintettel következőképpen a védjegyjogi irányelvet és a KVR-t úgy kell értelmezni, hogy azon áruk vagy szolgáltatások meghatározásának, amelyek vonatkozásában a bejelentő oltalmat igényel, meg kell felelnie a szükséges egyértelműség

és pontosság követelményeinek annak érdekében, hogy lehetővé tegye az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára a védjegy által nyújtott oltalom terjedelmének pontos meghatározását (perösszefoglaló, 79. pont).

E követelményeket kielégíti valamennyi olyan áru és szolgáltatás konkrét felsorolása, amelyek vonatkozásában a bejelentő oltalmat igényel. E követelményeket kielégíti az áruk vagy szolgáltatások olyan meghatározása is, amely lehetővé teszi az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára az érintett áruk és szolgáltatások lényeges objektív tulajdonságainak és jellemzőinek meghatározását (perösszefoglaló, 80. pont).

C) A Nizzai Osztályozás fejezetcímeinek használatáról

Második kérdésével az előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy a védjegyjogi irányelvvel ellentétes-e az, ha a nemzeti védjegy bejelentője a Nizzai Osztályozás fejezetcímeinek általános meghatározásaira utal azon áruk vagy szolgáltatások meghatározása végett, amelyek vonatkozásában oltalmat igényel (perösszefoglaló, 81. pont).

A Nizzai Osztályozás gyakorlati eszköz, és a fejezetcímeknek önmagukban nincs semmilyen lényeges értékük. Semmi nem zárja ki azonban azt, hogy a bejelentő az érintett árukat vagy szolgáltatásokat az említett fejezetcímek általános meghatározásainak alkalmazásával határozza meg. Elengedhetetlen azonban, hogy e meghatározás kielégítse a szükséges egyértelműség és pontosság követelményeit. Márpedig esetről esetre történő értékelésről van szó (perösszefoglaló, 82. pont).

El kell ugyanis ismerni, hogy ezen általános meghatározások némelyike önmagában elég egyértelmű és pontos ahhoz, hogy lehetővé tegye az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára a védjegy által biztosított oltalom terjedelmének meghatározását. Ez a helyzet áll fenn például a Nizzai Osztályozás 3. osztályának fejezetcímében szereplő „szappanok”, illetve a 8. osztályában szereplő „evőeszközök” megjelölése esetén (perösszefoglaló, 83. pont).

Más általános meghatározások azonban nem elégítik ki e követelményeket, és kizárólag azt a területet jelzik, amelyhez az áruk és szolgáltatások alapvetően tartoznak. Például a Nizzai Osztályozás 37. osztályában („Építkezés; javítás; szerelési szolgáltatások”) és 45. osztályában („mások által egyéni igényeknek megfelelően nyújtott személyes és társadalmi jellegű szolgáltatások”) szereplő általános meghatározások túl általánosak, és az áruk és szolgáltatások túlságosan széles skáláját lefedik ahhoz, hogy összeegyeztethetők legyenek a védjegy eredeti funkciójával. További pontosítások nélkül nem teszik lehetővé az illetékes hatóságok számára a védjegybejelentések előzetes vizsgálatára vonatkozó kötelezettségeik teljesítését, valamint a gazdasági szereplők számára a lajstromozott védjegyekről vagy a tényleges vagy potenciális versenytársaik által benyújtott védjegybejelentésekről való pontos tudomásszerzést (perösszefoglaló, 84. pont).

E megfontolásokra tekintettel a védjegyjogi irányelvet s a KVR-t úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, ha a bejelentő azokat az árukat vagy szolgáltatásokat, amelyek vonatkozásában oltalmat igényel, a Nizzai Osztályozás fejezetcímei általános meghatározásainak alkalmazásával határozza meg, amennyiben e meghatározás kielégíti a szükséges egyértelműség és pontosság követelményeit (perösszefoglaló, 85. pont).

D) A BPHH elnökének 4/03. sz. közleménye értelmezéséről

A 4/03. sz. közlemény III. pontjának második bekezdése azt mondja, hogy „[a BPHH] nem ellenzi az osztályok általános meghatározásainak vagy fejezetcímeinek használatát amiatt, hogy azok túlságosan homályosak és bizonytalanok”. Továbbá e közlemény IV. pontja úgy rendelkezik, hogy egy bizonyos osztály fejezetcíme valamennyi általános meghatározásának használata a BPHH számára *az ezen osztályba tartozó valamennyi árura vagy szolgáltatásra vonatkozó kérelmet* jelent. Hasonlóan, egy osztály fejezetcímében szereplő valamely általános meghatározás használata *az ezen általános meghatározás alá tartozó*, és helyesen ugyanebbe az osztályba sorolt *valamennyi árut és szolgáltatást* lefedi (perösszefoglaló, 86. pont).

Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy ellentétes-e a védjegyjogi irányelvvvel a BPHH elnöke által a 4/03. sz. közleményben olvasható értelmezés (perösszefoglaló, 87. pont).

E közleményt a BPHH a közösségi védjegyre vonatkozó szabályozás alapján ráháruló feladatok kapcsán fogadta el. A közlemény nem jogalkotási szöveg, és semmilyen jogi kötelező erővel nem bír. Belső szervezeti aktus, amelynek célja az említett közlemény I. pontja értelmében a BPHH gyakorlatának értelmezése és tisztázása (perösszefoglaló, 88. pont).

Ha a BPHH által elfogadott értelmezés első látásra meg is könnyíti a védjegyek nyilvános lajstromokba történő bejegyzését, végső soron az Unióban lajstromozott és oltalom alatt álló védjegyek számának, és ennek következtében a közöttük felmerülő ütközések számának a növekedéséhez vezet. Távol áll attól, hogy gondos ügyintézést biztosítson, ezenkívül azt sem teszi lehetővé, hogy a piacon torzításmentes verseny álljon fenn (perösszefoglaló, 95. pont).

Ehelyütt csupán a főtanácsnok indítványának 3. pontját ismertetem, amelyben az EU Bíróságának azt javasolja, hogy válaszolja azt, hogy a BPHH elnökének 4/03. sz. közleménye „nem elégíti ki egy védjegy lajstromozásához szükséges egyértelműség és pontosság követelményeit”.

Ugyanakkor érdekesnek tartom, hogy az EU Bírósághoz beérkezett 14 észrevétel közül egyikről sem tesz említést.

Az ítélet⁵

Az EU Bírósága 2012. június 19-én nagytanácsban, 13 bíró (ebből 7 tanácselnök) részvételével hozta meg ítéletét, amelyet érthető módon a szakmai körök Magyarországon is hasonlóképpen vártak, akár csak a többi tagországban.

Alighanem a BPHH-nak az előzetes döntéshozatali eljárás elleni tiltakozása miatt láthatta szükségesnek az EU Bírósága, hogy hatáskörének megállapítását részletesen kifejtse. Nevezetesen:

Az EU Bírósága csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (ítélet, 32. pont).

Ugyanakkor nem ez a helyzet a jelen esetben. Ugyanis nem vitás, hogy a védjegy-bejelentési kérelmet ténylegesen is benyújtották, és azt a védjegy hivatal elutasította, még akkor is, ha eltért a szokásos gyakorlatától. Ezenfelül az uniós jognak a kérdést előterjesztő bíróság által kért értelmezése az előtte folyamatban lévő jogvita elbírálásához objektíve szükséges (ítélet, 33. pont).

Ebből következik, hogy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatónak tekintendő (ítélet, 34. pont).

Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a védjegyoltalom célja, miként azt a 2008/95 irányelv (11) preambulumbekzdése is kimondja, többek között a védjegy származást jelölő funkciójának biztosítása, azaz biztosítani a fogyasztó vagy a végső felhasználó számára a védjeggyel jelölt áruk és szolgáltatás származásának beazonosíthatóságát, lehetővé téve számára, hogy az összetévesztés veszélye nélkül meg tudja különböztetni azokat a máshonnan származó áruktól vagy szolgáltatásoktól [lásd ebben az értelemben a C-39/97. sz., a Canon-ügyben hozott ítélet (EBHT 1998., I-5507. o.) 28. pontját, a C-273/00. sz., a Sieckmann-ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-11737. o.) 34. és 35. pontját, valamint a C-529/07. sz., a Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli-ügyben hozott ítélet (EBHT 2009., I-4893. o.) 45. pontját (jelen ítélet, 36. pont)].

Ebből eredően valamely megjelölés védjegyként történő lajstromozását mindig bizonyos áruk vagy szolgáltatások tekintetében kell kérelmezni. Bár a védjegy-bejelentési kérelemben szereplő megjelölés grafikai ábrázolásának célja a védjegy által nyújtott oltalom pontos tárgyának meghatározása (lásd a fent hivatkozott, a Sieckmann-ügyben hozott ítélet 48. pontját), ezen oltalom terjedelmét az említett kérelemben megjelölt áruk és szolgáltatások jellege és száma határozza meg (ítélet, 37. pont).

⁵ C-307/10 ügyszám.

Az áruk és szolgáltatások egyértelmű és pontos beazonosítására vonatkozó követelmények

Bevezetésként meg kell állapítani, hogy a védjegyjogi irányelv egyetlen rendelkezése sem foglalkozik kifejezetten az érintett áruk és szolgáltatások beazonosításának kérdésével (ítélet, 38. pont).

E megállapítás alapján azonban még nem lehet azt a következtetést levonni, hogy az áruk, illetve a szolgáltatások meghatározása a nemzeti védjegyek lajstromozásánál olyan kérdés lenne, amely nem tartozik a védjegyjogi irányelv hatálya alá (ítélet, 39. pont).

Ugyanis, bár a védjegyjogi irányelv (6) preambulumbekzdéséből természetesen az következik, hogy a tagállamok továbbra is szabadon határozhatják meg többek között a védjegyek lajstromozására vonatkozó eljárási rendelkezéseket [lásd ebben az értelemben a C-418/02. sz., a Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte-ügyben hozott ítélet (EBHT 2005., I-5873. o.) 30. pontját⁶ és a C-246/05. sz., a Häupl-ügyben hozott ítélet (EBHT 2007., I-4673. o.) 26. pontját],⁷ a Bíróság korábban már kimondta, hogy a védjegyoltalomra alkalmas áruk és szolgáltatások jellegének és tartalmának meghatározása nem a lajstromozási eljárásra vonatkozó rendelkezésektől, hanem a védjegy által biztosított jogok megszerzésének anyagi jogi feltételeitől függ (a fent hivatkozott Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte-ügyben hozott ítélet 31. pontja – jelen ítélet, 40. pont).

E tekintetben a 2008/95 irányelv (8) preambulumbekzdése hangsúlyozza, hogy a tagállami jogszabályok közelítése által kitűzött célok megvalósításának előfeltétele az, hogy a lajstromozott védjegyekhez fűződő jogok megszerzése valamennyi tagállamban azonos feltételeknek legyen alárendelve [lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Sieckmann-ügyben hozott ítélet 36. pontját, a C-363/99. sz., a Koninklijke KPN Nederland-ügyben hozott

⁶ A szöveg:
„... megjegyzendő, hogy az irányelv ötödik preambulumbekzdése kimondja, hogy a tagállamok továbbra is szabadon határozhatják meg a védjegyek lajstromozásával kapcsolatos eljárási rendelkezéseket, például a védjegy lajstromozására irányuló eljárás formáját. A hetedik preambulumbekzdés mindemellett hangsúlyozza, hogy a jogszabályok közelítésével elérni kívánt célkitűzések megvalósítása megkívánja, hogy a lajstromozott védjegy megszerzésének feltételei valamennyi tagállamban általában azonosak legyenek.”

⁷ A szöveg:
„...amint azt az irányelv harmadik preambulumbekzdése kimondja, az irányelvnek nem célja a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok teljes körű közelítése. Az ötödik preambulumbekzdés e tekintetben kiemeli, hogy a tagállamok továbbra is szabadon határozhatják meg a ... védjegyek lajstromozásával és törlésével, valamint oltalmuk megszűnésének megállapításával kapcsolatos eljárási rendelkezéseket; ... meghatározhatják például a védjegy lajstromozására vagy törlésére irányuló eljárás formáját, dönthetnek arról, hogy a védjegy lajstromozására, illetve törlésére irányuló eljárásban érvényesíthetők-e korábbi jogok, valamint arról, hogy a korábbi jogok felszólalás alapján, illetve hivatali vizsgálat keretében érvényesíthetők-e” E preambulumbekzdésekből tehát kitűnik, hogy az irányelv nem harmonizálja a védjegyek lajstromozásának eljárási vonatkozásait.”

ítélet (EBHT 2004., I-1619. o.) 122. pontját s a C-482/09. sz., a Budějovický Budvar-ügyben hozott ítélet (az EBHT-ban még nem tették közzé) 31. pontját⁸ – jelen ítélet, 41. pont].

A megjelölés védjegyként történő lajstromozása iránti kérelemben szereplő áruk és szolgáltatások feltüntetésére vonatkozó egyértelműség és pontosság követelményét illetően meg kell állapítani, hogy a védjegyjogi irányelv egyes rendelkezéseinek alkalmazása nagymértékben függ attól, hogy a lajstromozott védjegy árujegyzékébe tartozó árukat, illetve szolgáltatásokat kellően egyértelműen és pontosan tüntették-e fel (ítélet, 42. pont).

Konkrétabban az, hogy a védjegy nem tartozik-e a védjegyjogi irányelv 3. cikkében felsorolt, a lajstromozást kizáró okok vagy a lajstromozott védjegy törlését maga után vonó okok valamelyikének hatálya alá, konkrétan a védjegybejelentés árujegyzékében szereplő árukra és szolgáltatásokra figyelemmel kell értékelni [lásd a fent hivatkozott Koninklijke KPN Nederland-ügyben hozott ítélet 33. pontját és a C-239/05. sz., a BVBA Management, Training en Consultancy-ügyben 2007. február 15-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-1455. o.) 31. pontját – jelen ítélet, 43. pont].

Ugyanígy, az említett irányelv 4. cikke (1) bekezdésében említett korábbi jogokkal való ütközéssel kapcsolatos további kizáró, illetve törlési okok előfeltétele a két ütköző védjegy által jelölt áruk vagy szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága (ítélet, 44. pont).

Ezenfelül az EU Bírósága korábban már kimondta, hogy nem szükséges konkrétan megjelölni azt a szolgáltatást vagy szolgáltatásokat, amelyekre a védjegyoltalmat igénylik, mivel azok azonosításához elegendő lehet az általános megfogalmazások használata, ezzel szemben a bejelentőt kötelezni kell arra, hogy pontosan jelölje meg azokat az árukat vagy árutípusokat, amelyeket ezen szolgáltatások érintenek, például más, pontosabb körülírás útján. E pontos körülírás ugyanis elősegíti a védjegyjogi irányelv előző pontjában említett cikkek alkalmazását anélkül, hogy a védjegy részére biztosított oltalmat lényegesen korlátozná (lásd analógia útján a fent hivatkozott Praktiker Bau- und Heimwerkmärkte-ügyben hozott ítélet 49–51. pontját – jelen ítélet, 45. pont).

E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a védjegy nyilvános lajstromba való felvételének célja, hogy azt az illetékes hatóságok és a nyilvánosság, különösen a gazdasági sze-

⁸ A szöveg

„...az irányelv hetedik preambulumbekzdésében szerepel, hogy a '[tagállami] jogszabályok közelítésével elérni kívánt célkitűzések megvalósítása megkívánja, hogy a lajstromozott védjegy megszerzésének és a védjegyoltalom fenntartásának feltételei valamennyi tagállamban általában azonosak legyenek'. Ami ugyanezen irányelv kilencedik preambulumbekzdését illeti, az kimondja, hogy 'árúk és szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése szempontjából alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a jövőben lajstromozás tárgyát képező védjegyek valamennyi tagállam jogrendszerében azonos oltalmat élvezzenek'. Végül az említett irányelv tizenegyedik preambulumbekzdése kimondja még, hogy 'a jogbiztonság és annak érdekében, hogy a korábbi védjegy jogosultjának érdekei ne sérüljenek méltánytalanul, fontos arról gondoskodni, hogy az utóbbi ne kérhesse egy sajátjánál későbbi védjegy törlését, és annak használatát ne kifogásolhassa, ha a későbbi védjegy használatáról tudva azt hosszabb időn át eltűrte, kivéve, ha a későbbi védjegyet rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra.'”

replők számára hozzáférhetővé tegyék [a fent hivatkozott Sieckmann-ügyben hozott ítélet 49. pontja és a C-49/02. sz., a Heidelberger Bauchemie-ügyben hozott ítélet (EBHT 2004., I-6129. o.) 28. pontja⁹ – jelen ítélet, 46. pont].

Egyrészt az illetékes hatóságoknak világosan és pontosan ismerniük kell a védjegy árujegyzékébe tartozó árukat vagy szolgáltatásokat annak érdekében, hogy teljesíthessék a bejelentések előzetes vizsgálatára, a védjegyek közzétételére, valamint a védjegynyilvántartás megfelelő és pontos vezetésére irányuló kötelezettségeiket (lásd analógia útján a fent hivatkozott Sieckmann-ügyben hozott ítélet 50. pontját,¹⁰ valamint a Heidelberger Bauchemie-ügyben hozott ítélet 29. pontját – jelen ítélet, 47. pont).

Másrészt a gazdasági szereplőknek egyértelműen és pontosan meg kell tudniuk bizonyosodni a tényleges vagy potenciális versenytársaik oltalomban részesülő védjegyeiről vagy az általuk tett bejelentésekről, hogy így a harmadik személyek jogairól érdemi információhoz juthassanak (a fent hivatkozott Sieckmann-ügyben hozott ítélet 51. pontja, valamint a fent hivatkozott Heidelberger Bauchemie-ügyben hozott ítélet 30. pontja – jelen ítélet, 48. pont).

Következésképpen, a védjegyjogi irányelv megköveteli, hogy a védjegybejelentés tárgyát képező árukat vagy szolgáltatásokat a bejelentő kellően egyértelműen és pontosan jelölje meg annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők pusztán ennek alapján is meg tudják határozni a védjegy oltalmának terjedelmét (jelen ítélet, 49. pont).

A Nizzai Osztályozás fejezetcímei általános kifejezéseinek használata

Hangsúlyozni kell, hogy a védjegyjogi irányelv nem tartalmaz semmiféle utalást a Nizzai Osztályozásra, és ennek következtében nem ír elő sem kötelezettséget, sem tilalmat a tagállamok számára annak használatát illetően a nemzeti védjegyek lajstromozásánál (ítélet, 51. pont).

Ugyanakkor ezen eszköz használatának kötelezettsége a Nizzai Megállapodás 2. cikkének 3. pontjából következik, amely úgy rendelkezik, hogy a Párizsi Unió részes államainak – ami gyakorlatilag majdnem az összes tagállamot jelenti – illetékes hatóságai a védjegyokiratokban és a védjegy-lajstromozásról szóló hivatalos hirdetményekben a Nizzai Osztályozás azon

⁹

A szöveg:

„A gyakorlatban a védjegy nyilvános lajstromba való bejegyzésének célja, hogy azt az arra hatáskörrel rendelkező hatóságok és a nyilvánosság, különösen a gazdasági szereplők számára hozzáférhetővé tegyék.”

¹⁰

A szöveg:

„...az érdekelt hatóságoknak világosan és pontosan kell ismerniük azoknak a megjelöléseknek jellegét, amelyek a védjegyet alkotják, annak érdekében, hogy képesek legyenek azoknak a feladatoknak ellátására, amelyek a lajstromozást megelőző vizsgálattal és közzététellel, valamint a védjegy-lajstrom megfelelő és pontos vezetésével kapcsolatosan őket terhelik.”

osztályainak számait tüntetik fel, amelyekbe a lajstromozott védjegybejelentésben szereplő áruk vagy szolgáltatások tartoznak (ítélet, 51. pont).

Mivel a Nizzai Megállapodást a Párizsi Unió Egyezmény 19. cikke alapján fogadták el, és a védjegyjogi irányelv, annak (13) preambulumbekzdése értelmében, nem érinti a tagállamok e megállapodásból eredő kötelezettségeit, meg kell állapítani, hogy ezen irányelvvel nem ellentétes, ha az illetékes nemzeti hatóságok megkövetelik vagy megengedik, hogy a nemzeti védjegyek bejelentői a védjegybejelentések tárgyát képező árukat vagy szolgáltatásokat a Nizzai Osztályozás használatával jelöljék meg (ítélet, 52. pont).

Ugyanakkor a védjegyjogi irányelv tényleges érvényesülésének biztosítása és a védjegy-lajstromozási rendszer megfelelő működése érdekében ezen azonosításnak meg kell felelnie az ezen irányelv által megkövetelt egyértelműség és pontosság követelményének, miként a jelen ítélet 49. pontjában megállapításra került (ítélet, 53. pont).

E tekintetben megjegyzendő, hogy a Nizzai Osztályozás fejezetcímeiben szereplő általános kifejezések közül egyesek már önmagukban is kellően egyértelműek és pontosak ahhoz, hogy lehetővé tegyék az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára a védjegy oltalma terjedelmének meghatározását, míg mások nem felelnek meg e követelménynek, mivel túl általánosak, és túl sokféle árut vagy szolgáltatást foglalnak magukban ahhoz, hogy megfeleljenek a védjegy származást jelölő funkciójának (ítélet, 54. pont).

Ennélfogva az illetékes hatóságok feladata az egyes konkrét esetekben a védjegybejelentésben szereplő áruktól vagy szolgáltatásoktól függően elvégezni az értékelést annak eldöntéséhez, hogy e leírások megfelelnek-e az előírt egyértelműségi és pontossági követelményeknek (ítélet, 55. pont).

Következésképpen, a védjegyjogi irányelvvel nem ellentétes a Nizzai Osztályozás fejezetcímei általános kifejezéseinek használata a védjegybejelentés tárgyát képező áruk és szolgáltatások azonosítása céljából, ha e leírás elég egyértelmű és pontos ahhoz, hogy lehetővé tegye az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára a bejelentett védjegy oltalma terjedelmének meghatározását (ítélet, 56. pont).

Egy adott osztály fejezetcímeinek általános kifejezései egészének használatából eredő oltalom terjedelme

Emlékezni kell arra, hogy az EU Bírósága korábban már kimondta, hogy valamely védjegy lajstromozását a Nizzai Osztályozás valamely osztályába tartozó áruk vagy szolgáltatások egy része tekintetében is lehet kérni (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Koninklijke KPN Nederland-ügyben hozott ítélet 112. pontját – jelen ítélet, 57. pont).

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, valamint az EU Bírósága elé terjesztett észrevételekből kiderül, hogy jelenleg két megközelítés létezik a Nizzai Osztályozás fejezetcímeiben szereplő általános kifejezések használatát illetően: nevezetesen a 4/03. sz. közleménynek megfelelő megközelítés, miszerint a Nizzai Osztályozás valamely adott osztá-

lyának fejezetcímében szereplő valamennyi általános kifejezés használata úgy tekintendő, mintha a lajstromozást az ezen osztályba tartozó áruk vagy szolgáltatások egésze tekintetében kérnék, illetve a szó szerinti értelmezés, amely szerint az ezen leírásokban használt szavak értelmezésénél azok természetes és szokásos jelentését kell figyelembe venni (jelen ítélet, 58. pont).

E tekintetben a tárgyaláson jelen lévő felek többsége az EU Bírósága által feltett kérdésre adott válaszában arra hivatkozott, hogy ezen egymással párhuzamosan fennálló két megközelítés kihatással lehet az uniós védjegyrendszer megfelelő működésére. A felek főként azt emelték ki, hogy a két megközelítés a nemzeti védjegyek oltalma terjedelmét illetően eltérést eredményezhet, ha a védjegyet több tagállamban is lajstromozzák, illetve akkor is, ha ugyanazt a védjegyet közösségi védjegyként is lajstromozzák. Ezen eltérés többek között kihatással lehet a bitorlási keresetek alapján indult eljárások végeredményére is, mivel e keresetek a 4/03. sz. közleményben foglalt megközelítést alkalmazó tagállamokban eredményesebbek lehetnek (ítélet, 59. pont).

Ezenfelül, ha a védjegyoltalom terjedelme az illetékes hatóság által alkalmazott értelmezési módszertől függ, és nem a bejelentő tényleges szándékától, az sértheti mind a bejelentő, mind a harmadik személy gazdasági szereplők jogbiztonságát is (ítélet, 60. pont).

Ennélfogva, a fent említett egyértelműség és pontosság követelményének tiszteletben tartása érdekében a nemzeti védjegy bejelentőjének, aki a Nizzai Osztályozás valamely adott osztályának fejezetcímében szereplő általános kifejezések egészét használja a védjegybejelentés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások azonosítására, pontosítania kell, hogy kérelme az ezen osztály betűrend szerinti jegyzékében szereplő áruk, illetve szolgáltatások egészére vagy azok közül csupán bizonyos árukra, illetve szolgáltatásokra vonatkozik-e. Amennyiben a bejelentés az említett áruk vagy szolgáltatások közül csak bizonyos árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozik, a bejelentő köteles pontosítani, hogy az említett osztályba tartozó áruk, illetve szolgáltatások közül melyekre vonatkozik a kérelme (ítélet, 61. pont).

Az olyan védjegybejelentés, amelynek alapján nem állapítható meg, hogy a Nizzai Osztályozás valamely adott osztálya fejezetcímének használatával a bejelentő a védjegyet ezen osztály áruinak vagy szolgáltatásainak egésze vagy csupán egy része tekintetében szeretné lajstromoztatni, nem tekinthető kellően egyértelműnek és pontosnak (ítélet, 62. pont).

Így az alapügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak eldöntése, hogy a bejelentő CIPA, amikor a Nizzai Osztályozás 41. osztályának fejezetcímében szereplő általános kifejezések összességét használta, kérelmében pontosan meghatározta-e azt, hogy az ezen osztály szolgáltatásainak egészére vonatkozik-e, és különösen azt, hogy kérelme kiterjed-e a fordítási szolgáltatásokra is, vagy sem (ítélet, 63. pont).

Ennélfogva az előterjesztett kérdésekre a következő választ kell adni:

- *a védjegyjogi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy az megköveteli, hogy a védjegybejelentés tárgyát képező árukat vagy szolgáltatásokat a bejelentő kellően egyértelműen és pontosan jelölje meg annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők pusztán ennek alapján is meg tudják határozni a védjegy oltalmának terjedelmét;*

- a védjegyjogi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes a Nizzai Osztályozás fejezetcímei általános kifejezéseinek használata a védjegybejelentés tárgyát képező áruk és szolgáltatások azonosítása céljából, ha e leírás kellően egyértelmű és pontos;
- a nemzeti védjegy bejelentőjének, aki a Nizzai Osztályozás valamely adott osztályának fejezetcímében szereplő általános kifejezések egészét használja a védjegybejelentés tárgyát képező áruk vagy szolgáltatások azonosítására, pontosítania kell, hogy kérelme az ezen osztály betűrend szerinti jegyzékében szereplő áruk vagy szolgáltatások egészére vagy azok közül csupán bizonyos árukra, illetve szolgáltatásokra vonatkozik-e. Amennyiben a bejelentés az említett áruk vagy szolgáltatások közül csak bizonyos árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozik, a bejelentő köteles pontosítani, hogy az említett osztályba tartozó áruk, illetve szolgáltatások közül melyekre vonatkozik a kérelme (ítélet, 64. pont és rendelkező rész).

A BPHH reakciója

Bár az ítélet nem volt olyan drasztikus mint ahogy azt a főtanácsnok kezdeményezte (indítvány, 3. pont), az EU Bírósága félreérthetlenné tette (ítélet, 58–60. pont), hogy nem tartja szerencsésnek a BPHH elnökének 4/03. sz. közleményét.

A BPHH jelenlegi elnöke villámgyorsan reagált: az ítélet kihirdetését követő napon határon kívül helyezte a helytelenített közleményt, s helyette a 2/12 sz. közleményben¹¹ adott útmutatást a fejezetcímek tekintetében követendő eljárásról.

A következőkben csak tartalomjegyzékszerűen ismertetem ennek fejezeteit.

- Bevezetés (I. fej.).
- Az EU Bírósága ítélete rendelkező részének bemutatása (II. fej.).
- Annak rögzítése, hogy a BPHH továbbra is elfogadja a fejezetcímeket tartalmazó közösségi védjegybejelentéseket (III. fej.).
- A folyamatban lévő ügyeknél felhívás nyilatkozattételre, hogy a fejezetcímeket tartalmazó bejelentés az adott osztályba felsorolt valamennyi árura vagy szolgáltatásra kiterjed-e (IV. fej.).
- Ha a 2012. június 21-ét megelőzően lajstromozott védjegy fejezetcímeket tartalmaz, a BPHH vélelmezi, hogy a bejelentő szándéka az volt, hogy az általam a szóban forgó osztályba tartozó valamennyi árura vagy szolgáltatásra kiterjedjen (V. fej.).
- A folyamatban lévő ügyeknél, ha a bejelentés fejezetcímeket tartalmaz, a BPHH vélelmezi, hogy a bejelentő szándéka az volt, hogy az általam a szóban forgó osztályba sorolt valamennyi árura vagy szolgáltatásra kiterjedjen, kivéve, ha a bejelentő erről eltérő nyilatkozatot nyújt be (VI. fej.).

¹¹ Communication No. 2/12 of the President of 20/06/2012. Sec. IX.

- A 2012. június 21-ét követően benyújtott és fejezetcímeket tartalmazó bejelentés esetén a bejelentőnek nyilatkoznia kell, hogy a szóban forgó osztályba tartozó valamennyi áru, illetve szolgáltatás vonatkozásában igényli-e az oltalmat vagy csak azok egy része tekintetében (VII. fej.).
- Az olyan közösségi védjegybejelentések vagy bejegyzett védjegyek esetén, amelyek vonatkozásában az a vélelem, hogy az a vonatkozó osztályba sorolt valamennyi árut vagy szolgáltatást felöleli, vagy csak azok egy részét, a BPHH a további eljárásban ennek megfelelően fog eljárni, mégpedig
 1. a közösségi védjegybejelentések feltétlen kizáró okainak vizsgálatakor nem utasítják el azokat a megjelöléseket, amelyek a KVR 7(1) és (2) cikk szerinti feltétlen lajstromozást gátló ok hatálya alá esnének, ha azt vélelmezik, hogy az adott áruk és/vagy szolgáltatások nincsenek lefedve;
 2. a felszólalási és törlési eljárásban csak azokat az árukat vagy szolgáltatásokat fogják figyelembe venni, amelyekkel a fedettség vélelmezett;
 3. a visszavonási, korlátozási, részleges lemondási eljárásban a KVR 43. és 50. cikk szerinti eljárás nem irányadó, korlátozást követően már nem lehet visszatérni a korábbi állapotra;
 4. a KVR 15., 42. és 57. cikkei által meghatározott használat vizsgálata során irányadók azok az áruk vagy szolgáltatások, amelyek vonatkozásában a fedettség vélelmezhető. Az eset körülményeitől függ, hogy a használatot valamennyi áru vagy szolgáltatás, vagy azoknak csak egy csoportja tekintetében ismerik el.
- Az olyan védjegyek esetében, amelyeket a teljes fejezetcím megjelölésével jelentettek be, a jogbiztonság érdekében a közösségi védjegy-lajstrom feltünteti, hogy a vonatkozó osztály valamennyi áruja vagy szolgáltatása tekintetében kiterjed-e az oltalom, vagy annak csak egy részét fedi (VIII. fej.).

Megjegyzés: nem sokkal később a Magyar Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala honlapján ugyancsak tájékoztatás került közzétételre a fejezetcímeknek az EU Bírósága itt tárgyalt ítéletének figyelembevételével történő alkalmazásáról (vö. melléklet).

Kommentárok

Hivatalos hazai tájékoztatásnak tekinthetők a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala illetékes tisztségviselőinek – *dr. Gonda Imre* és *dr. Hegedűs Viktória* – nyilvános ügyfélfórumon elhangzott, nagy érdeklődést kiváltó beszámolóí,¹² amelyeknek vázlatai a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala honlapján olvashatók.

¹² *Dr. Gonda Imre*: A Nizzai Osztályozás fejezetcímeinek hatálya – fordulat az IP Translator után? SZTNH–MVE Ügyfélfórum, 2012. május 30.; *dr. Hegedűs Viktória*: A fejezetcímek hatályának új értelmezése – változások a gyakorlatban. SZTNH–MVE Ügyfélfórum, 2012. november 19.

Véleményem szerint érdekes még a hazaitól eltérő szemléletű néhány brit kommentár.

*Khwaja és von Bomhard*¹³ részletesen elemzi az ügyet, megemlékezve arról, hogy a brit Szabadalmi Ügyvivői Kamara (CIPA) által benyújtott védjegybejelentés átgondolt és egyértelmű próbatétel (*to test*) volt abban a tekintetben, hogy az áruosztályozás fejezetcímeit a brit védjegyhatóság elfogadja-e vagy sem.

Az eredmény ismert. A Brit Védjegy hivatal nemleges állásfoglalását mérlegre tevő előzetes döntéshozatali eljárás eredményeképpen az EU Bíróságának ítélete a fejezetcímekkel rokon-szenvezők számára kedvező (*comfort*): a fejezetcímek döntő többsége továbbra is használható, s ami ennél még fontosabb, és ami sokakat meglepett az az, hogy az ítélet szerint a bejelentő akár valamennyi fejezetcímet is megjelölheti, s így valamennyi áru és szolgáltatás tekintetében oltalmat nyerhet.

Bár a védjegy jogi irányelv nem rendelkezik az áruk vagy szolgáltatások osztályozásáról, az EU Bírósága a harmonizációs irányelv koncepciójára figyelemmel azon az állásponton volt, hogy a lajstromozási eljárásnak valamennyi tagállamban azonos módon kell történnie. A cikk szerzői szerint is az ítélet nagyon fontos lépés a tagállamok joggyakorlatának egységesítése irányában.

Az ítélet következtében a vállalatoknál most mozgolódás kezdődött annak feltárása érdekében, hogy vannak-e olyan áruk és szolgáltatások, amelyeket a fejezetcímek nem fednek le. Elsősorban az információs technika látszik érintettnek, e vonatkozásban képzelhetők el leginkább „hézag”-ok, amelyek kitöltése szükséges lehet. A szerzők azt javasolják, hogy a védjegy jogosultak, illetve a bejelentők a legkisebb kétség esetén is egészítsék ki az áruk vagy szolgáltatások jegyzékét, még akkor is, ha ezek az intézkedések a lajstrom terjedelmesebbé válását eredményezik majd.

Az ítélet következményei szerintük ugyanakkor általános jellegűek, azok páneurópai szinten jelentkeznek, s kevésbé az egyes ügyekben. Jelzik ezt a tagállamok iparjogvédelmi hatóságai által közösen folyamatba tett taxonómia-, valamint konvergenciaprogramok, amelyekben az EU Bíróságának ítélete is a végzendő munka egyik szempontját képezi.

Egy másik brit szerzőpáros, *Guise és Holah*¹⁴ kritikus hangvételű beszámolójában azt hangsúlyozza, hogy az EU Bíróságának ítélete olyan kompromisszum, amely elméletileg helyteleníti a BPHH álláspontját, gyakorlatilag azonban némi kozmetikázással tudomásul veszi azt. Beszámolnak a BPHH elnökének 4/03. sz. új közleményéről, amelyből kézenfekvő, hogy tovább folytatódik a fejezetcímek használatával követett eddigi gyakorlat.

Általában elégedetlenek az ítélettel, szerintük az növeli a jogbizonytalanságot, s emelkedni fog a viták száma, mind a bejegyzések, mind a bitorlások tekintetében.

¹³ *Shakira Khwaja, Verena von Bomhard*: Court of Justice IP Translator Lends Support of Use of Nice Class Headings. WIRP, 2012. 8. sz., p. 50.

¹⁴ *Hastings Guise, Mark Holah*: Translating IP Translator. Intellectual Property Magazin, 2012. július/augusztus, p. 69.

*Bicknell*¹⁵ részletesen tárgyalja mind az alapeljárást, mind az ítéletet, valamint a BPHH elnökének új közleményét, s azokhoz alig fűz érdemi kommentárt. Terjedelmes írását azzal a megjegyzéssel zárja, hogy érdeklődéssel várja, hogy a „kijelölt személy”¹⁶ ezek után miként fog dönteni az alapeljárásban, továbbá hogy nézete szerint ebben a kérdésben bizonyára még további előzetes döntésekre kerül sor.

Megjegyzések

1. A BPHH elnökének a vádlottak padjára ültetett 4/03. közleményéről a teljesség kedvéért el kell mondani, hogy az olyan időben született, amikor a BPHH minden eszközt megragadott a közösségi védjegy népszerűsítése, valamint a bejelentések számának növelése érdekében. Ez a törekvés azután visszaütött: egyre több tagállam észlelte a nemzeti bejelentések számának rohamos csökkenését, s ez a felismerés elérte a brit szakmai köröket is – alighanem ez is közrejátszott abban, hogy az itt ismertetett „próbaper” elindult.

2. Úgy tűnik, hogy az idők megváltoztak, a BPHH-nak erre ma már nincs szüksége. Alighanem ezzel is magyarázható a BPHH elnökének villámgyors intézkedése: az ítélet kihirdetését követő napon visszavonta az inkriminált közleményt.

3. A fentiekől függetlenül nem titkolom rokonszenvem a fejezetcímek megjelölésével történő bejelentések iránt. Magam is úgy látom, hogy drámai változásokra nem kell számítani, s a fejezetcímekkel történő bejelentésekre számos esetben továbbra is lehetőség lesz mind a nemzeti, mind a közösségi bejelentéseknél.

4. A védjegybejelentés árujegyzékének összeállításával kapcsolatos probléma statisztikailag bizonyára jóval megelőzi az itt tárgyalt kérdésnek az egyéb védjegyügyi eljárásokhoz viszonyított jelentőségét.

Ennek ellenére úgy vélem, hogy a fejezetcímek használatának kérdése igazán élesen a kontradiktórius eljárásokban fog majd felmerülni. Nevezetesen amikor a tényleges használat köre válik relevánssá: mint a felszólalási vagy a használat hiánya miatti megszüntetési eljárásnál. Ilyen utalás hangzott el már *dr. Hegedűs Viktória* előadásában is („a használati kényszernek nehéz lesz megfelelni”¹⁷), de ez a gondolat olvasható ki a BPHH elnöke új közleményéből is (vö. VIII. fej.).

¹⁵ *P. Bicknell*: Chartered Institute of Patent Attorneys v Registrar of Trade Marks: we have not heard the last of it. *European Intellectual Property Review*, 2012, p. 717.

¹⁶ *G. Hobbs Q.C.*, akinek a tagországok eltérő gyakorlatáról szóló fejtegetését idézi.

¹⁷ Vö. *Hegedűs*: i. m. (12).

MELLÉKLET

Az SZTNH tájékoztatója a Nizzai Megállapodás szerinti osztályozás fejezetcímeinek alkalmazásáról az Európai Unió Bíróságának a C-307/10. számú ügyben hozott ítélete tükrében

1. Bevezetés

A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) 50. §-ának (2) bekezdése alapján a védjegybejelentésnek tartalmaznia kell az **árujegyzéket**, amely azoknak **az áruknak, illetve szolgáltatásoknak a felsorolása**, amelyekkel kapcsolatban a megjelölésre védjegyoltalmat igényelnek. A Vt. 51. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján az árujegyzék a bejelentési nap elismerésének is feltétele. A Vt. 52. §-ának (3) bekezdése alapján az árujegyzékben az árukat, illetve a szolgáltatásokat a gyári vagy kereskedelmi védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó Nizzai Megállapodás (a továbbiakban: Nizzai Osztályozás) szerinti osztályok feltüntetésével, és – lehetőség szerint – az abban szereplő elnevezések használatával kell felsorolni.

2. Az IP Translator-ügyben hozott ítélet

Az Európai Unió Bírósága a C-307/10. számú ügyben [*The Chartered Institute of Patent Attorneys v Registrar of Trade Marks* (,IP TRANSLATOR')] 2012. június 19-én meghozott ítéletében kimondta, hogy a védjegybejelentés tárgyát képező áruk és szolgáltatások meghatározása során az **egyértelműség és a pontosság** követelményeit kell alkalmazni, valamint **általános elveket** fogalmazott meg a Nizzai Osztályozás fejezetcímeiben szereplő általános kifejezések használatára vonatkozóan.

Az Európai Unió Bíróságának ítéletében foglalt **iránymutatások** a következőkben foglalhatók össze:

a) Az árujegyzékben kellően **egyértelműen és pontosan** kell megjelölni azokat az árukat, illetve szolgáltatásokat, amelyek tekintetében a bejelentő védjegyoltalmat igényel.

b) Ha a bejelentő az árujegyzékben az ún. Nizzai Osztályozás fejezetcímeiben szereplő általános kifejezések teljes listáját feltünteti, **nyilatkoznia kell** arra vonatkozóan, hogy ezzel az adott osztályba sorolt **valamennyi áru vagy szolgáltatás** tekintetében igényli a védjegy oltalmát, vagy csupán az adott osztályba tartozó **egyes áruk vagy szolgáltatások** tekintetében. Ilyen nyilatkozat hiányában az áruk vagy szolgáltatások megjelölése nem tekinthető kellően egyértelműnek és pontosnak.

c) A Nizzai Osztályozás fejeztcímeiben szereplő egyes általános kifejezések alkalmazása kapcsán – ha az nem a teljes fejezetcím feltüntetésével valósul meg – a tagállamok

iparjogvédelmi hatóságainak **esetenként kell megítélniük**, hogy azok megfelelnek-e az egyértelműség és pontosság követelményeinek.

3. A Nizzai Osztályozás fejezetcímeinek, valamint azok általános kifejezéseinek használata a védjegybejelentésekben

Az Európai Unió Bíróságának IP Translator-ügyben hozott ítélete tehát – a konkrét eljárásokra vetítve – két témakör tekintetében adott kötelező iránymutatást a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2008/95/EK irányelv (a többször módosított 89/104/EGK irányelv ún. kodifikált verziója, a továbbiakban: védjegyjogi irányelv) értelmezéséhez. Az egyik kérdés az volt, hogy **megadhatók-e a védjegybejelentés árujegyzékében a Nizzai Osztályozás fejezetcímében szereplő egyes általános kifejezések** (ilyen például a 25. osztályban a „cipők” megnevezés). Erre a Bíróság azt a választ adta, hogy az egyes általános kifejezések az árujegyzékben továbbra is használhatók, feltéve, hogy kellően egyértelműek és pontosak. Az SZTNH-nak e tekintetben tehát minden ügyben egyedileg kell mérlegelnie azt, hogy a megadott általános kifejezés megfelel-e az egyértelműség kritériumának. Ez a **hazai gyakorlatban nem idéz elő különösebb változást**, hiszen az SZTNH eddig is vizsgálta ezt a szempontot; ezentúl azonban a mérlegelést az IP Translator-ítéletben adott iránymutatást figyelembe véve végzi majd el. A gyakorlat áttekinthetősége érdekében az SZTNH közzéteszi azoknak az általános kifejezéseknek a *listáját*, amelyek biztosan nem felelnek meg az egyértelműség kritériumának. Ez a lista azonban nem tartalmaz kimerítő felsorolást a nem kellőképpen pontos kifejezésekről; az idővel – az egységes európai jogalkalmazói gyakorlatra törekvés jegyében – bővíülhet, illetve az SZTNH fenntartja a jogot, hogy egyes esetekben más kifejezések tekintetében is pontosításra hívja fel a bejelentőt.

Az ítélet ezen túlmenően arra a kérdésre is választ adott, hogy **használhatók-e a Nizzai Osztályozás teljes fejezetcímei** (az azokban szereplő valamennyi általános kifejezés, például a 25. osztályban a „Ruházati cikkek, cipők, kalapárúk” megnevezéscsoport) **az árujegyzék meghatározásánál**. A Bíróság nem zárta ki ennek a lehetőségét, feltételül szabta azonban, hogy a bejelentő ilyen esetben az árujegyzékhez fűzzön nyilatkozatot, amelyben – ha ez a szándéka – kijelenti, hogy az oltalmat az adott osztály betűrendes jegyzékében felsorolt valamennyi árura és szolgáltatásra kéri. Az ítéletből az **SZTNH korábbi gyakorlatához képest e tekintetben két változás** következik. Ha a bejelentő az adott osztály teljes fejezetcímét megadja, ezt egy **nyilatkozattal kell kiegészítenie**. Ebben az esetben a védjegy **oltalmi köre** kizárólag az adott osztály – a Nizzai Osztályozásnak a bejelentési napon hatályos kiadása szerinti – **betűrendes jegyzékében szereplő árukra, illetve szolgáltatásokra terjed majd ki** (ellentétben az SZTNH korábbi gyakorlatával, amely szerint az oltalom valamennyi – az adott osztályba tartozó – árura, illetve szolgáltatásra kiterjedt, függetlenül attól, hogy az a betűrendes jegyzékben szerepelt-e).

Következésképpen a védjegybejelentéskor a bejelentő számára három lehetőség áll rendelkezésre az árujegyzék megadására:

1. Ha az adott osztály **betűrend szerinti jegyzékében szereplő valamennyi árura, illetve szolgáltatásra kíván oltalmat szerezni**, a fejezetcímben szereplő valamennyi általános kifejezést használja, és nyilatkozik, hogy a védjegyoltalmat az adott osztály betűrendes jegyzékében szereplő valamennyi árura, illetve szolgáltatásra kéri.
2. Ha **az adott osztály betűrendes jegyzékében felsoroltakon kívül egyéb** – a Nizzai Osztályozás jegyzékében nem szereplő – **árura és szolgáltatásra is védjegyoltalmat kér**, a következő a teendő. A fejezetcímben szereplő valamennyi általános kifejezést felsorolja, és nyilatkozik, hogy a védjegyoltalmat az adott osztály betűrendes jegyzékében szereplő valamennyi árura, illetve szolgáltatásra kéri, továbbá tételesen felsorolja azokat a konkrét árukat, illetve szolgáltatásokat, amelyek nem szerepelnek az adott osztály betűrendes jegyzékében. Fontos kiemelni, hogy a **betűrendes jegyzéken kívüli áruk és szolgáltatások megadására kizárólag a védjegybejelentéskor van lehetőség**, ugyanis a védjegy-lajstromozási eljárás későbbi szakaszaiban az ilyen jellegű „pontosítás” árujegyzék-bővítésnek minősül, ezért nem megengedhető.
3. Ha a bejelentő **csupán néhány árura vagy szolgáltatásra** kíván védjegybejelentést tenni, a következő opciók állnak rendelkezésre. Tételesen felsorolja, hogy az adott osztályon belül mely konkrét árukra vagy szolgáltatásokra kér oltalmat (például a 25. osztályban „teniszcipők”), vagy a Nizzai Osztályozás fejezetcímében szereplő egyes általános kifejezéseket használja egy áru- vagy szolgáltatáscsoport megnevezésére (például a 25. osztályban a „cipők” kifejezést). (Emellett a fejezetcím is feltüntethető, azonban az oltalom terjedelme enélkül is ugyanarra a tételesen felsorolt szűkebb körre terjed ki.)

Ha a védjegybejelentő a fejezetcímben használt valamennyi általános kifejezést megjelölte, és elmulasztott nyilatkozatot tenni, az SZTNH hiánypótlási felhívására a következő lehetőségek közül választhat.

1. Nyilatkozik, hogy az adott osztály betűrendes jegyzékében szereplő valamennyi árura és szolgáltatásra kéri az oltalmat.
2. Pontosan megjelöli, hogy mely árukra vagy szolgáltatásokra kér oltalmat. Ez esetben a pontosítás kizárólag a betűrendes jegyzékben szereplő árukra vagy szolgáltatásokra terjedhet ki, ellenkező esetben a nyilatkozat árujegyzék-bővítésnek minősül, amely nem fogadható el.

Az SZTNH – az Európai Unió Bírósága fenti ítéletének megfelelően módosított – módszertani útmutatójában pontosan részletezni fogja azokat a szempontokat, amelyeket az árujegyzék vizsgálata során figyelembe vesz.

4. Az SZTNH jogalkalmazói gyakorlata a védjegy lajstromozása iránti eljárásban az árujegyzékek alaki vizsgálata során

a) Az ítélet meghozatalát, azaz **2012. június 19-ét megelőzően benyújtott bejelentés alapján indult, folyamatban lévő** olyan védjegy-lajstromozási eljárások esetében, amelyekben az árujegyzék egy adott osztály fejezetcímében szereplő **valamennyi általános kifejezést tartalmazza**, az SZTNH **úgy tekinti**, hogy a védjegybejelentő bejelentésében az adott osztályban szereplő valamennyi – a betűrend szerinti jegyzékben felsorolt – árura vagy szolgáltatásra vonatkozóan igényelt oltalmat, kivéve, ha a bejelentő úgy nyilatkozik, hogy csak néhány áru vagy szolgáltatás vonatkozásában (vagy a betűrend szerinti jegyzékben felsoroltakon kívüli árukra vagy szolgáltatásokra is) igényelte az oltalmat.

A nem a teljes fejezetcímet lefedő, de a fejezetcímek egyes általános kifejezéseit használó árujegyzék esetén az SZTNH minden esetben megvizsgálja, hogy a bejelentés árujegyzéke **pontos és egyértelmű-e**, és túl általános megjelölés, illetve kifejezés használata esetén nyilatkozattételi felhívást ad ki.

b) A **2012. június 19-ét követően benyújtott, folyamatban lévő** védjegy-lajstromozási eljárások tekintetében a teljes fejezetcímet használó bejelentőnek minden esetben **pontosan és egyértelműen** meg kell jelölnie, hogy az adott osztályban szereplő **valamennyi** – a betűrend szerinti jegyzékben felsorolt – **árura vagy szolgáltatásra**, vagy **csak a felsorolt áruk**, illetve **szolgáltatások** vonatkozásában igényelte az oltalmat.

Az SZTNH nyilatkozattételi **felhívást bocsát ki**, ha a bejelentés árujegyzéke egy adott osztály fejezetcímében szereplő valamennyi általános kifejezést tartalmazza, azonban a bejelentő **nem tett arra vonatkozóan nyilatkozatot**, hogy az adott osztályban szereplő valamennyi – a betűrend szerinti jegyzékben felsorolt – árura vagy szolgáltatásra vonatkozóan igényelt oltalmat. Az SZTNH – az eddigi gyakorlatának megfelelően – **felhívást bocsát ki** abban az esetben is, ha az árujegyzékben szereplő valamely megjelölés, illetve kifejezés **túl általános**, azaz nem felel meg az egyértelműség és pontosság követelményének. A bejelentők számára e tekintetben további eligazítást az önmagukban el nem fogadható általános kifejezésekről összeállított – korábban már említett – lista ad. Ha a bejelentő a felhívás alapján nem nyilatkozik, az SZTNH a védjegybejelentést visszavontnak tekinti.

Az új joggyakorlatnak megfelelően az SZTNH **módosítja** a megújult papíralapú és az elektronikus **bejelentési formanyomtatványait**. A formanyomtatványok kiegészülnek egy további rovattal, melyben a **bejelentőnek** – a fejezetcímében szereplő általános kifejezések egészének megadása esetén – **nyilatkoznia** kell, hogy a bejelentése a Nizzai Osztályozás szerinti adott osztályban – a betűrend szerinti jegyzékben – felsorolt valamennyi árura vagy szolgáltatásra (és az emellett esetlegesen felsorolt, a betűrendes jegyzékben nem szereplő árukra és szolgáltatásokra) vonatkozik, vagy csupán a tételesen megadott

árakra és szolgáltatásokra terjed ki. A védjegybejelentés benyújtásakor – az alaki hiányosságok elkerülése érdekében – célszerű az említett űrlapokat használni.

A védjegybejelentések formanyomtatványai az alábbi internetes oldalakon érhetők el: http://www.sztnh.gov.hu/urlapok_dijak/urlapok/bejelentesi_urlapok/vedjegy.html

5. A már lajstromozott védjegyek árujegyzékeinek értelmezése és a védjegyek megújítása

Tekintettel arra, hogy az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali ügyekben hozott ítéletei az uniós jog autentikus értelmezését jelentik, azokat – hacsak alkalmazásuk időbeli korlátozásáról nem rendelkeznek külön – *ex tunc* hatállyal, azaz az uniós norma hatálybalépésére visszaható hatállyal kell alkalmazni. A Bíróság C-307/10. számú ügyben hozott ítélete nem tartalmaz időbeli korlátozást, az értelmezett jogszabály (a védjegyjogi irányelv) azonban Magyarország tekintetében csak hazánk EU-hoz való csatlakozásának napján lépett hatályba.

A fentiek alapján látható, hogy a Bíróság C-307/10. számú ügyben hozott döntése – bizonyos feltételek fennállása esetén – az ítélet meghozatalát megelőzően lezárult ügyekben is irányadó. Ebből következően **az ítélet kihirdetését – azaz 2012. június 19-ét – megelőzően lajstromozott olyan nemzeti (vagy nemzetközi bejelentés alapján Magyarországra kiterjedő oltalommal bíró) védjegyek esetében, amelyeknek a bejelentési napja 2004. május 1. vagy annál későbbi időpont, a fejezetcímeket alkalmazó árujegyzékekre vonatkozóan egységes jogértelmezés kialakítása szükséges.**

Az ilyen védjegyek esetében, **ha az árujegyzék egy adott osztály fejezetcímében szereplő valamennyi általános kifejezést tartalmazza** – tehát az osztály fejezetcímével szó szerint megegyező kifejezéseket szerepeltet –, **az árujegyzék érintett részét úgy kell értelmezni, hogy a védjegy oltalma a Nizzai Osztályozásnak a bejelentés napján hatályos kiadása szerinti, az adott osztály betűrendes jegyzékében szereplő valamennyi árura, illetve szolgáltatásra kiterjed.**

Az SZTNH a fenti kritériumok alapján érintett védjegyekről kérelemre kiadott hiteles lajstromkivonaton feltünteti, hogy a védjegy oltalma az adott osztály betűrendes jegyzékében szereplő valamennyi árura, illetve szolgáltatásra vonatkozik (a kiegészítés ezt követően az adott védjegy elektronikusan hozzáférhető lajstromívén is feltüntetésre kerül). Emellett – általános figyelemfelhívó intézkedésként – az érintett védjegyek esetében a honlapról elérhető elektronikus adatbázisokban (E-nyilvántartás, E-kutatás) az SZTNH információs ablakban ad tájékoztatást az ismertett jogértelmezés esetleges hatásáról az árujegyzékekre nézve.

Az SZTNH a Nizzai Osztályozás korábbi kiadásait a könnyebb tájékozódás érdekében hivatalos honlapján elérhetővé teszi. *Nizzai Osztályozás* »

Felhívjuk ügyfeleink szíves figyelmét arra is, hogy az SZTNH a 2004. május 1-jei vagy azt követő bejelentési nappal rendelkező és 2012. június 19. napját megelőzően lajstromozott azon védjegyek **megújítása során**, amelyek árujegyzéke az adott osztály fejezet-címében szereplő valamennyi általános kifejezést tartalmazza, szintén a **leírt értelmezés szerint jár el**. Ha a jogosult ettől el kíván térni, akkor erre vonatkozóan a megújítási kérelemben nyilatkozni kell, és egyértelműen, tételesen fel kell sorolnia az adott osztály betűrendes jegyzékében szereplő áruk, illetve szolgáltatások közül azokat, amelyek tekintetében a megújítást kéri. Ha a jogosult a betűrendes jegyzékben nem szereplő árut, illetve szolgáltatást jelöl meg, az – a Vt. 65. §-ának (5) bekezdése értelmében – az árujegyzék bővítésének minősül, amely a megújítási eljárásban sem engedhető meg.

A korlátozás lehetőségére vonatkozóan az SZTNH külön nyilatkozattételi felhívást a megújítási eljárásban nem bocsát ki; az ismertetett jogértelmezésről azonban a védjegyoltalom lejártáról szóló figyelmeztetésben tájékoztatja a lajstromba bejegyzett védjegyjogosultat, illetve annak képviselőjét. Ebből következően **az ügyfél eltérő nyilatkozata hiányában a megújított védjegy oltalma az adott osztály betűrendes jegyzékében szereplő árukra és szolgáltatásokra terjed ki**.